

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.222/2020/17. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. év június hó 17. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

Í T É L E T E T:

A szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2020. július 14. napján kihirdetett 22.B.127/2018/78. számú ítéletét megváltoztatja.

A pénzmosás büntette tekintetében a Btk. 303. § (3) bekezdés b) pontját is feltünteti.

Terhelt1 vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) évre enyhíti, amelynek végrehajtását 4 (négy) év próbaidőre felfüggeszti, közügyektől eltiltását mellőzi.

A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 6.000,- (hatezer) forintra, a teljes összegét 3.000.000,- (hárommillió) forintra súlyosítja.

Megállapítja, hogy a megismételt eljárás során felmerült 262.800,- (kettőszázhatvankétezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

[1] A Fővárosi Törvényszék – megismételt eljárásban – a 2020. év július hó 14. napján kihirdetett 22.B.127/2018/78. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Terhelt1 vádlottat 508 rendbeli szerzői vagy szerződési joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntetében [1978. évi IV. törvény 329/A. § (1) bekezdés I. fordulat és (3) bekezdés b) pont], valamint pénzmosás büntetében [1978. évi IV. törvény 303. § (3) bekezdés és (4) bekezdés a) pont]. Ezért őt a bíróság – halmazati büntetésül – 3 év börtönbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra, valamint 500 napi tétel, napi tételenként 4.000 forint, összesen 2.000.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett az elsőfokú bíróság a vádlott feltételes szabadságra bocsátásáról is akként, hogy megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből annak háromnegyed részének letöltése után bocsáthat feltételes szabadságra. Szintén rendelkezett a törvényszék a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén követendő átváltoztatási eljárásról, a vádlottal szemben elrendelt vagyonekmozgás biztosítására a zár alá vétel fenntartásáról és az eljárás során lefoglalt tárgyak további sorsáról. A törvényszék a magánfélként fellépő sértettek polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, végezetül a bűnösnek kimondott vádlottat kötelezte a bűnügyi költség viselésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére téves jogi minősítés miatt és a büntetés súlyosításáért, a vádlott az ok megjelölése nélkül, míg védője eltérő tényállás megállapítása és felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.723/2020/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. Átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, megvizsgált minden olyan bizonyítékot, amelynek érdemi jelentősége volt a vád tárgyává tett bűncselekményben történő megalapozott döntéshez. A történeti tényállást a tanúvallomások, a szakértői vélemény és a tárgyi bizonyítékok alapján állapította meg, majd ezt követően okszerűen foglalt állást a vádlott büntetőjogi felelősségének kérdésében. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy mind a tényállásban, mind az ítélet indokolásában található olyan hibák, hiányosságok, amelyek pontosításra szorulnak. Az elsőfokú ügyészi fellebbezésre utalva kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592. § (2) bekezdése c) pontja alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás – a vagyoni hátrány tekintetében – ellentétes az iratok tartalmával, továbbá a megállapított tényállás és az indokolás részben ellentétes egymással. Jelezte, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített ítéletben a tényállási részben vagyoni hátránnyként jelölte meg a bíróság a vádlott bűncselekményei által veszélyeztetett értéket, azonban nem indokolta meg, hogy miért éppen azt fogadta el a tényállás alapjául, amikor a jogosultak nyilatkozatait a bizonyítékok köréből kirekesztette. Arra is felhívta a figyelmet, hogy az ítélet indokolása e körben is ellentmondásos, mert míg a bíróság úgy foglalt állást, hogy a vádlott a cselekményével konkrétan vagyoni hátrányt okozott, az ítéletben máshol pedig veszélyeztetett értéket jelölt meg.

[4] Tévesnek értékelte, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok köréből kirekesztette a nyomozati iratok 1299., 1309. és 1323. oldalain található feljegyzéseket, figyelemmel arra, hogy azok nem feleltethetők meg az eljárási szabályoknak, nem helyettesíthetik a tanúvallomásokat. Az ügyészi álláspont szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ezeket a bizonyítékokat kirekesztette, mert az eljárási törvény alapján a büntetőeljárásban szabadon felhasználható a törvényben meghatározott minden bizonyítási eszköz, és szabadon

alkalmazható minden bizonyítási cselekmény. Az ügyész részletezte, hogy melyek voltak az a hivatalos feljegyzések és okirati bizonyítékok – elsősorban a jogi személy sértetteknek, azok a nyilatkozatai, amelyekben a bűncselekménnyel okozott kárukat jelölték meg számszerűen -, amelyeket az elsőfokú bíróság azért nem fogadott el, mert álláspontja szerint e nyilatkozatok beszerzése nem felelt meg az eljárásjogi rendelkezéseknek. Arra is felhívta figyelmet, hogy a bíróság a szoftverek esetében sem tartotta megállapíthatónak a vagyoni hátrány összegét, azonban a filmalkotások és a zeneművek kapcsán elfoglalt álláspontjával ellentétesen mégsem rekesztette ki a nyomozóhatóság feljegyzését a bizonyítékok köréből, jóllehet a korábbi okfejtés mentén azt is meg kellett volna tennie.

[5] A fellebbviteli főügyészség az elsőfokú ügyészi fellebbezésben elfoglalt állásponttól eltérően, immár annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a bűncselekmény elbírálásakor hatályban lévő anyagi jogi rendelkezések összehatásukban kedvezőbbek a vádlottra, ezért a Btk. 2. §-ának (2) bekezdése értelmében a cselekmény elbírálásakor hatályos anyagi jogi rendelkezéseket, azaz a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Érvelése szerint a védelmi felmentést célzó fellebbezés valójában a bizonyítékok mikénti mérlegelésén keresztül a tényállást támadja, amely annak megalapozottsága miatt – a részbeni megalapozatlanság kiküszöbölését követően – a másodfokú felülbírálat során eredményre nem vezethet.

[6] Az új Btk. alkalmazása tekintetében elfoglalt álláspontjára figyelemmel kifejtette, hogy a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntette hatályos Btk. szerinti tényállásából a haszonszerzési célzattal megvalósított elkövetési forma és ehhez kapcsolódóan az üzletszerű elkövetés, mint minősítő körülmény kimaradt. Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak a jogi indokolás körében kifejtett azon álláspontját, hogy az 1. tényállási pont alatt megjelölt cselekmény minősítésénél nem az eredményt (vagyoni hátrány okozását), hanem a célzatot (a haszonszerzés végetti elkövetést) tekintette irányadónak és ennek megfelelően az 1978. évi IV. törvény 329/A. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntetettét állapította meg, hiszen a célzat és az üzletszerű elkövetés egyaránt kikerült az elbíráláskori törvény tényállásából, ami kedvezőbb az elkövetőre. Részletesen kifejtette, hogy melyek azok a körülmények, amelyek alapján az elbíráláskori jogszabály kedvezőbb a vádlottra. Így felsorolta, hogy a régi jogszabály szerint nagyszámú halmazatot valósított meg a terhelt, így vele szemben halmazati büntetést kellene kiszabni, míg az új jogszabály alkalmazása esetén a bűncselekményei – azok számára tekintet nélkül – törvényi egységet alkotnak, így sem a halmazat és értelemszerűen a halmazati büntetés kiszabásra vonatkozó megemelt büntetési tételkeret sem alkalmazható terhelttel szemben. A pénzbüntetés rendelkezéseinek összevetése alapján is az új törvény alkalmazása indokolt. Végezetül pedig nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az elkövetéskori törvény alkalmazása mellett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés háromnegyed részének letöltése után válik lehetségessé, míg a hatályos Btk. rendelkezései szerint ez már kétharmad rész letöltését követően aktuálissá válhat.

[7] Mindezek alapján azt indítványozta a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség, hogy a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletének tényállását és indokolását a rendelkezésre álló iratok tartalma alapján korrigálja, az ítélet rendelkező részét úgy változtassa meg, hogy a vádlott terhére megállapított bűncselekményeket az elbíráláskori anyagi jogszabályt jelölje meg és a terhelttel szemben kiszabott büntetések mértékét súlyosítsa, továbbá a feltételes

szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi időpontját is változtassa meg, egyebekben pedig hagyja helyben az elsőfokú bíróság ítéletét.

[8] A vádlott meghatalmazott védője a fellebbezését írásban is részletesen megindokolta. Ebben kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete jelentős részben megalapozatlan, indokolása hiányos, továbbá a bíróság téves jogi következtetéssel állapította meg a vádlott bűnösségét. Fellebbezésében elsősorban arra hivatkozott, hogy sem a vádirat, sem pedig az elsőfokú bíróság ítélete nem tisztázta, hogy kik, mely személyek (jogi személyek) a bűncselekmény sértettjei, másfelől pedig a hatályos jogszabályok alapján már a vád szerinti elkövetési időben sem estek szerzői jogi védelem alá a vád tárgyává tett zenei művek és filmalkotások. A védői álláspont szerint nem kevesebb, mint 198 rendbeli esetben meg kellett volna szüntetnie az elsőfokú bíróságnak a büntetőeljárást, figyelemmel arra, hogy a vádiratban felsorolt filmek közül számos alkotás forgalomba hozatala első éve az elkövetés időpontjához képest ötven évnél régebbi, így azokat az 1999. évi LXXVI. tv. (Sztv.) értelmében szerzői jogi védelem már nem illeti meg, így e filmek már eleve nem lehetnek a vádban megjelölt bűncselekmények elkövetési tárgyai.

[9] A védő érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592. § (2) bekezdés c) és d) pontjaiban írt okokból részben megalapozatlan. Többször hangsúlyozta, hogy az egész büntetőeljárás során eljáró különböző hatóságok nem tisztázták, hogy kik vagy mely szervezetek a sértettek, így azok között több olyan is van, amelyek már korábban jogutód nélkül megszűntek és további kérdés, hogy egyáltalán rendelkeznek e jogképességgel, önálló jogi személyek-e. A védelem álláspontja szerint már a nyomozó hatóságnak részletesen fel kellett volna kutatnia minden egyes sértettet, mert e nélkül a tényállást nem lehetett volna tisztázni. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a nyomozati iratoka 1299., 1309. és 1326. oldalain található bizonyítékokat kizárta, ezt követően nem állt rendelkezésére semmilyen olyan bizonyíték, amelyből az ítélet III. pontjában rögzített tényállás megállapítható lenne. Kifejtette, hogy a törvénysértő beszerzett bizonyítási eszköz kizárásának éppen az a lényege, hogy az abból származó bizonyíték tulajdonképpen nem létezik, arra hivatkozni nem lehet. Az ezzel ellentétes jogértelmezés a bizonyítási eszköz kirekesztésének eljárásjogi lehetőségét teljes mértékben kiüresítené, azt lényegében irrelevánssá tenné a tényállás megállapításának szempontjából.

[10] A védő is felhívta figyelmet arra az ellentmondásra, amelyet az ügyészi fellebbezés, valamint a fellebbviteli főügyészég átirata is tartalmazott. E szerint a III. tényállási pontban minden egyes tétel mellé összegszerű vagyoni hátrányt rendelt a törvényszék, jóllehet az elsőfokú bíróság ítéletének 204. oldalán a 4. bekezdésben azt rögzítette, hogy az egyes jogosultakat ért vagyoni hátrány összege kétséget kizáró módon nem állapítható meg. A törvényszék a vagyoni hátrányt illetően teljeskörűen elmulasztotta az indokolási kötelezettségét. Végezetül – a védői álláspont szerint – a III/1. és a III/2. tényállásokban rögzített, a szerzői jogi bűncselekményre és a pénzmosásra vonatkozó releváns tények nem állapíthatóak meg kétséget kizáróan. A pénzmosás vonatkozásában a védő kiemelte, hogy védence büntetőjogi felelőssége e bűncselekményben sem állapítható meg, mert a III/1. tényállási pont bizonyítatlansága miatt hiányzik a „büntetendő cselekmény”, mint tényállási elem, ezért összefoglalóan azt indítványozta a védő, hogy terhelte a bizonyítottság hiányában mentse fel a másodfokú bíróság valamennyi vádpont alól.

[11] A Fővárosi Ítéltábla a Be. 599. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezéseket nyilvános ülésen bírálta el.

[12] A másodfokú bíróság nyilvános ülésén a védő lényegét tekintve mindenben az írásban előterjesztett fellebbezését, illetve az elsőfokú bíróság előtt elmondott perbeszédét tartotta fenn. Ismételten aggályát fejezte ki a bizonyítás törvényességét illetően, újfent hangsúlyozta, hogy a mai napig nem tisztázódott a sértettek személye és száma és az előzőekkel összefüggésben a pénzmosás büntettét sem látta bizonyítottnak. Összefoglalóan elsősorban a vádlott felmentését, büntetőjogi felelősségének megállapításának esetére pedig a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztését szorgalmazta.

[13] Terhelt1 vádlott a felszólalásában részletesen nyilatkozott személyi körülményeit illetően. A terhére rótt bűncselekménnyel kapcsolatban elmondta, hogy az elmúlt tíz év rendkívül megterhelő volt nem csak neki, hanem a családjának is. 2019-ben született meg a lánya, akit családban szeretne felnevelni. Hangsúlyozta, hogy korábban büntetve nem volt, szabálysértési eljárás sem folyt ellene. Az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

[14] Az ellentétes irányú fellebbezések közül a védő és a vádlott fellebbezését - enyhítésre irányulóan - találta nagyobb részt alaposnak a másodfokú bíróság; az ügyészi fellebbezés a pénzbüntetés súlyosítása tekintetében helytálló.

[15] A bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései értelmében teljes. E szerint a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálja. A törvény eltérő rendelkezése értelmében az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását a bíróság arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[16] Az iratokból megállapítható, hogy a hatályon kívüli helyezés utáni megismételt tárgyalásra utalásra még az 1998. évi XIX. tv. rendelkezései szerint, míg a megismételt eljárás tényleges lefolytatására és az ügydöntő határozat meghozatalára már a hatályos eljárásjogi rendelkezések szabályai szerint, azaz a 2017. évi XC. tv. alapján került sor. A törvényszék a megismételt eljárás során egyesbíróként járt el, amely bírósági összetétel megfelel a Be. 10. § (1) bekezdés 3. pontjában írt rendelkezéseknek, mert a büntetőügy tárgya nem minősül gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekménynek. Korábban a Fővárosi Törvényszék az alapeljárást az 1998. évi XIX. tv. 14. § (4) bekezdése értelmében öt fős tanácsban folytatta le, de a hatályon kívül helyezés folytán az ügy ismét a tárgyalás előkészítési szakába került vissza, így az elsőfokú bíróságnak újra megnyílt a lehetősége, hogy döntsön arról, hogy öt fős tanácsban kíván-e eljárni. Ezzel a lehetőséggel nem élt a törvényszék, így a megismételt eljárásban – az akkori főszabály szerint- egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban kellett volna eljárnia, mivel azonban a tárgyalást már az új Be. hatályba lépését követően kezdte meg, ezért a Be. 868. § (3) bekezdése alapján törvényesen járt el, amikor egyesbíróként folytatta le az eljárást.

[17] A rendelkezésre álló iratokból az is megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a perrendi szabályokat és a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2017. december 14. napján kelt 3.Bf.257/2017/8. számú hatályon kívül helyező végzésében foglalt útmutatásokat maradéktalanul megtartotta. Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, megvizsgálta rendelkezésére álló és általa beszerzett bizonyítékokat, amelyeket érdemi jelentősége volt a vád tárgyává tett bűncselekményekben történő megalapozott döntéshez. A történeti tényállást a tanúvallomások, a szakértői vélemény, az okirati bizonyítékok és a lefoglalt tárgyi bizonyítékok alapján állapította meg. a törvényszék a rendelkezésére álló bizonyítékokat egyenként és összességében is megvizsgálta, összevetette, majd ennek eredményeként mérlegeléssel állapította meg a történeti tényállást. Ítéletének indokolásában részletesen számot adott arról, hogy a vádlott tagadásával szemben, mely bizonyítékokat és miért fogadott el és részletesen megindokolta azt is, hogy milyen logikai gondolatmenet mentén jutott el a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapításáig. Az alapvetően helyesen megállapított történeti tényállás és annak indokolása mindezek ellenére tartalmaz néhány olyan hibát és hiányosságot, amelyek pontosításra szorulnak. Egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ügyészi fellebbezésben, a fellebbviteli főügyészség átiratában és a védői fellebbezésben foglaltakkal a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontja értelmében részben megalapozatlan, mert a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. A szóban forgó részbeni megalapozatlanság azonban nem volt olyan mértékű, amely az elsőfokú bíróság ítéletének feltételen hatályon kívül helyezését vonta volna maga után, tekintettel arra, hogy a fent megjelölt részbeni megalapozatlanságot a másodfokú bíróság kiküszöbölte a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[18] A fentiek értelmében a másodfokú bíróság a törvényszék által megállapított tényállást a vádlott személyi körülményeit illetően az alábbiakkal egészíti ki az ítéltábla nyilvános ülésén elhangzottakra figyelemmel: Terhelt1 vádlott informatikus végzettséget szerzett a Budapesti Műszaki Egyetemen. Jelenleg egy bankban dolgozik, informatikai biztonsági területen, amely munkából havonta 600.000 forint nettó jövedelemre tesz szert. Gyógyszeres kezelésre szoruló ismert betegsége nincsen (a Fővárosi Ítéltábla 4.Bf.222/2020/17. számú jegyzőkönyvében rögzített vádlotti nyilatkozat alapján).

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából a Fővárosi Ítéltábla mellőzi a 234. oldal utolsó előtti bekezdését, amely azt a megállapítást tartalmazza, hogy Terhelt1 vádlott a cselekményeivel vagyoni hátrányt okozott. E megállapítás mellőzésére azért került sor, mert az elsőfokú bíróság az ítéletének rendelkező részében és a történeti tényállásban is azt állapította meg, hogy Terhelt1 vádlott a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését haszonszerzés végett követte el, míg ítéletének indokolásának e részében ezzel ellentétben azt rögzítette, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetésével vagyoni hátrányt okozott. Miként azt a másodfokú bíróság a későbbiekben kifejti, e bűncselekménynek több elkövetési magatartását rögzíti a törvény, azonban azok nem konjunktív elkövetési fordulatok, hanem vagylagosak, azaz a bűnösség megállapításakor a bíróságnak – a konkrét történeti tényállásban rögzítettekhez pontosan igazodóan – meg kell jelölnie azt is, hogy az elkövető melyik magatartással merítette ki a különös részi törvényi tényállást.

[20] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú ügyészi fellebbezésben, valamint a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakkal a tekintetben, hogy az elsőfokú bíróság ítélete lényegét tekintve azonos fogalomként használja a „veszélyeztetett érték” és a „vagyoni

hátrány” fogalmakat, melyek határozottan elkülöníthetők és a jelen ügyben - a büntető anyagi jogi rendelkezések szerint - el is különítendőek. Az elsőfokú bíróság a két fogalmat tévesen használta egymás helyettesítésére azonos fogalomként, annak ellenére, hogy a tényállásában az elkövető célzatát jelölte meg, mint elkövetési magatartását, azaz azt állapította meg, hogy Terhelt1 haszonszerzés végett valószínűleg meg a bűncselekményt. Ezzel ellentétben azonban a történeti tényállás döntő részét képező táblázatos kimutatásban már konkrét, számszerűsített vagyoni hátrányt állapított meg. Tette ezt annak ellenére, hogy a bűncselekmények sértettjeinek a nyilatkozatait a bizonyítékok köréből kirekesztette, ennél fogva nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani a tényállásban a vagyoni hátrány összegét. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú ítélet 204. oldal 4. bekezdésének és a 238. oldal 2. bekezdésének azzal a megállapításával értett egyet, hogy a vagyoni hátrány összege nem volt megállapítható, mert annak összege kétséget kizáróan nem volt bizonyítható.

[21] A bizonyítékok értékelése körében az elsőfokú bíróság - egyezően a korábban eljáró másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésében elfoglalt álláspontjával – helyesen állapította meg, hogy a Be. 167. § (1) bekezdése értelmében a büntetőeljárásban szabadon felhasználható a törvényben meghatározott minden bizonyítási eszköz, amelynek mindössze egyetlen korlátja van a fenti törvényhely (5) bekezdésében, nevezetesen nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközökből származó tény, amelyet az eljáró hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők büntetőeljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett meg. Osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a 218-221. oldal 1. bekezdéséig írtakat, amely szerint azért rekesztette ki a törvényszék a szemléről készült jegyzőkönyvet a bizonyítékok köréből, mert a szemle időpontja és időtartama – a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, elsősorban tanúvallomások szerint – nem akkor és nem olyan időintervallumban történt meg, mint ahogy azt a jegyzőkönyv tartalmazta. Ennek alapján helyesen jutott arra következtetésre a törvényszék, hogy a bizonyíték hitelessége alapvetően megkérdőjelezhető, ezért erre a bizonyítékokra megnyugtatóan tényállást alapozni és ezzel összefüggésben büntetőjogi felelősséget megállapítani nem lehet.

[22] Szintén helyesen foglalt állást a Fővárosi Törvényszék, amikor az ítélete 221. oldalának 3. bekezdésében logikusan kifejtette, hogy miért nem találta megalapozottnak azt a védelmi indítványt, hogy a vádlottól lefoglalt számítógép a „védő” számítógépe, ugyanis ezt az eljárás valamennyi adata cáfolja. E körben messzemenőig osztotta a törvényszék indokolását a tekintetben, hogy terhelt1-nél a 2013. év január hó 28. napján került sor a házkutatásra és ezen eljárási cselekmény alkalmával foglalták le a számítógépét. Az iratokból az is megállapítható, hogy Terhelt1 meggyanúsítására a 2013. év április hó 9. napján került sor. A két dátum összevetése alapján egyszerűen belátható, hogy a büntetőeljárás során végzett lefoglaláskor Terhelt1 még nem volt gyanúsított, ennél fogva védője sem lehetett. Terhelt1 számítógépe vonatkozásában ezért nem helytálló az az érvelés, hogy az a védő számítógépe volt, ami a közte és a vádlott között a büntetőeljáráshoz kapcsolódó – ügyvédi titkot képező – levelezést tartalmazott. Feltétlenül említést érdemel, hogy az elsőfokú bíróság azt is rögzítette, hogy a vádlott számítógépén talált párbeszéd és rajz (szervezeti ábra) nem tartalmazott olyan adatot, amely akár a legkisebb mértékben is arra utalt volna, hogy az a vádlott védőjével folytatott konzultáció eredményeként jött létre.

[23] Ugyancsak nem kifogásolható az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok kirekesztése tárgyában elfoglalt álláspontja a tekintetben, hogy nem találta értékelhetőnek a törvényszék a nyomozati iratok 1299., 1309. és 1323. oldalain található feljegyzéseket, amelyeket a

nyomozó hatóság a jogosultakkal történt telefonos egyeztetés alapján vett fel. Ezek nem feleltek meg az eljárási törvényben megfogalmazott alapvető garanciális feltételeknek, így a törvényszék ezeket helyesen rekesztette ki a bizonyítékok köréből.

[24] Összességében megállapítható, hogy egyebekben a nyomozás idején hatályban volt eljárásjogi törvény szerint is szabályos volt a nyomozó hatóság eljárása.

[25] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tehát helyesen rekesztette ki a korábban megjelölt bizonyítékokat az értékelés köréből, azonban amelyeket nem rekesztett ki, azok tartalmát külön nem értékelte ugyan, de mégis a tényállás részévé tette. E helyen megjegyzendő, hogy a törvényes minősítés szempontjából a forintra pontosan számszerűsített vagyoni hátránynak jelentősége sincs, ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította – de ezzel helyenként ellentétesen indokolta. A másodfokú eljárásban egyébként irányadó történeti tényállás alapján az volt megállapítható, hogy a vádlott a bűncselekményt haszonszerzés végett követte el és e célzatos magatartásával a cselekménye már befejezetté vált. A „vagyoni hátrányt okozva” fordultnak és az ehhez tartozó számszerűsített összegnek ebből a szempontból már ezért sincs további jelentősége.

[26] Nem osztotta a másodfokú bíróság a vádlott védőjének érvelését, amely szerint a kezdetektől fogva elhibázott volt a Terhelt1 ellen indult büntetőeljárás, mert a hatóságok nem határozták meg a sértettek kilétét és pontos számát. Az elsőfokú bíróság általa lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a váddal egyezően rögzítette a bűncselekménnyel érintett zeneműveket, filmalkotásokat, szoftvereket és adathordozókat, valamint a bűncselekmény számos sértettjét is. A bűncselekmény megvalósulása és büntethetősége szempontjából nincs jelentősége annak a ténynek, hogy az elbíráláskor a sértett még ténylegesen működik-e, vagy esetleg már csak jogutódja lelhető fel, mint ahogyan az sem releváns, hogy akár jogutód nélkül megszűnt. A Be. 50. §-a határozza meg a sértett forgalmát, amely szerint a sértett az a természetes vagy nem természetes személy, akinek vagy amelynek a jogát vagy a jogos érdekét a bűncselekmény közvetlenül sértette vagy veszélyeztette. A törvényi definícióból egyértelműen megállapítható, hogy a sértetti pozíció a bűncselekményhez kötődik, vagyis sértettről abban az időpontban beszélünk, amikor a bűncselekményt elkövették. Ezt illusztrálja a törvényszöveg múlt idejű megfogalmazása is, amely szerint a sértett az, akinek a jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény közvetlenül sértette vagy veszélyeztette. A fentiekhez képest tökéletesen irreleváns az a körülmény, hogy a bűncselekmény elkövetése és annak elbírálása közötti időben a sértett jogi személy megszűnik vagy személyében jogutódlás következik be. A bűncselekmény elkövetésének időpontjában van sértett, amely pozíció ettől az időponttól kezdődően már nem változik és abban a későbbi változás – természetes személy esetében halál, jogi személy esetében jogutódlással vagy anélküli megszűnés – már nem változtat. A nyomozó hatóság felderítette a sértetteket, azok az elsőfokú bíróság által rögzített tényállásból is egyértelműen megállapíthatók. Nem foghatott helyt ezért az a védői érvelés, amely szerint a büntetőeljárásban még a sértettek személyét sem tisztázták.

[27] Ugyancsak nem fogható el az a védői érvelés sem, hogy a történeti tényállás részévé tett művészeti alkotások – tekintet nélkül azok jellegére – közül több már nem esik szerzői jogi védelem alá. A Fővárosi Törvényszék az ítélete 236-237. oldalain részletesen idézte és helyesen értelmezte az 1999. évi LXXVI. törvény ide vonatkozó rendelkezéseit. A Szerzői jogról szóló törvényre hivatkozással a jogszabálynak megfelelően állapította meg,

hogy az elmúlt időszakban a védelmi idő lényegében ötven évről egységesen hetven évre emelkedett és mindez a változás még a vád tárgyává tett bűncselekmény elkövetését jóval megelőzően az 1994. évben következett be. Vizsgálta továbbá az elsőfokú bíróság az egyes alkotások nyilvánosságra hozatalának időpontját is és ez alapján jutott arra a helyes következtetésre, hogy a védelmi idő fennáll, és a vád tárgyává tett egyetlen műalkotás esetében sem következett be a jogi védelem megszűnése. A vádlott büntetőjogi felelőssége ezért is megállapítható.

[28] A vádlott által elkövetett bűncselekmények jogi minősítését illetően a másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen járt el akkor is, amikor a Btk. 2. §-ának főszabálya szerint az elkövetéskor hatályos anyagi jogi rendelkezéseket alkalmazta. E tárgyban nem osztotta az ítéltábla a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontját, tekintettel arra, hogy az elkövetéskori és az elbíráláskori anyagi jogi rendelkezések vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy összehasonlításban az elkövetéskori rendelkezések alkalmazása kedvezőbb a vádlott tekintetében még akkor is, ha az elkövetés idején hatályban lévő rendelkezések szerint nagyszámú halmazat megállapítására került sor. Kétségtelen tény, hogy a bűncselekmény elbírálásakor hatályban lévő anyagi jogi rendelkezések értelmében a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése már törvényi egység, ami azt jelenti, hogy valamennyi ilyen jog megsértése a törvényhozói szándék értelmében egy bűncselekménynek minősül. Ugyanakkor nem ez az egyetlen és kizárólagos szempont az egymással konkuráló anyagi jogi rendelkezések összehasonlító vizsgálata során, mert önmagában a nagyon nagyszámú halmazat kizárása még nem indokolja az új jogszabály alkalmazását. Nem lehet eltekinteni attól a körülménytől sem, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított elkövetéskori minősítés szerint az 1978. évi IV. törvény 329/A. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő cselekmény büntetési tétele három évig terjedő szabadságvesztés, míg a Btk. 385. § (4) bekezdés b) pontja szerinti minősítés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegeti az elkövetőt.

[29] Szintén kétségtelen tény, hogy a hatályos Btk.-ban a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése tekintetében a célzat és az üzletszerű elkövetés hiányzik az alaptényállási elemek közül és ezek immár csak a minősítő körülmények között szerepelnek. E tényből még nem következik, hogy a törvényhozó az alaptényállási elemek szűkítésével enyhítette volna az anyagi jogi rendelkezéseket. A büntetési tételkeretek – korábbihoz képest történő – emelése összehasonlításban pedig kedvezőtlenebb a vádlott szempontjából. Ezzel összefüggésben hivatkozik az ítéltábla az állandóan követett bírói gyakorlatra, amely szerint az elkövetés idején hatályban volt és a bűncselekmény elbírálásakor hatályban lévő anyagi jogi rendelkezések összehasonlítása során elsődleges és kiemelt – de korántsem egyetlen – vizsgálódási szempont a vád tárgyát képező bűncselekmények különös részi büntetési tétele, amely döntően meghatározza azt, hogy melyik anyagi jogi rendelkezés kedvezőbb a vádlottra. Ilyen körülmények között az elkövetés idején hatályban volt anyagi jogi rendelkezések értelmében kétséget kizáróan kedvezőbb a három évi szabadságvesztéssel fenyegetett cselekmény, mint az elbíráláskor hatályban lévő lehetséges szankció, amely a deliktumot két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. Ehhez képest a feltételes szabadságra bocsátás kétharmados lehetősége kedvezőbb ugyan a vádlottra, mint az elkövetéskori háromnegyedes kedvezmény. Valamennyi anyagi jogi rendelkezést a komplexitásában vizsgálva helyes az a következtetés, hogy összességében a bűncselekmény elkövetésekor hatályban volt anyagi jogi rendelkezések kedvezőbbek Terhelt1 vádlott tekintetében.

[30] A szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése kapcsán az 1978. évi IV. törvény 329/A. § (1) bekezdése értelmében a fenti bűncselekményt az követi el, aki másnak a szerzői jogról szóló törvény alapján fennálló szerzői vagy ahhoz kapcsolódó jogát hasznoszerzés végett, vagy vagyoni hátrányt okozva megsérti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A fenti törvényhely (3) bekezdés b) pontja értelmében a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését üzletszerűen követik el.

[31] Az alaptényállási elemek vizsgálata során megállapítható, hogy az egyik elkövetési magatartás célzatot fogalmaz meg (hasznoszerzés végett), míg a másik elkövetési magatartás eredményt (vagyoni hátrányt okozva) jelöl meg. Látható, hogy két, teljesen különálló, egymástól jól elkülöníthető elkövetési magatartást fogalmaz meg a törvény. A hasznoszerzés végett történő elkövetés célzatos magatartás és mint ilyen kizárólag egyenes szándékkal valósítható meg. Ezzel szemben a vagyoni hátrányt okozva történő elkövetés eredményt határoz meg, amely akár egyenes, akár pedig eshetőlegesen szándékkal megvalósítható. A két elkövetési magatartást tehát egyfelől a szándék intenzitása, másfelől pedig a bekövetkezett eredmény határozza meg. Ha a hasznoszerzési célzat az elkövető szándékát illetően megállapítható, akkor a bűncselekmény már önmagában befejezetté válik és további vizsgálódás nem szükséges abban a tekintetben, hogy tényleges vagyoni hátrány keletkezett-e. Az elkövető elkövetéskori aktuális tudattartamára a vádlottnak a kívülvilág számára is megtapasztalható magatartásából lehet következtetést vonni.

[32] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján helyesen állapította meg, hogy Terheltl elkövetett 508 rendbeli, az 1978. évi IV. törvény 329/A. § (1) bekezdésében meghatározott és (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő szerzői vagy szerzői jogokhoz kapcsolódó jogok megsértésének büntettét. Nem tévedett akkor sem, amikor tényleges vagyoni hátrány okozása nélkül az üzletszerű elkövetést állapította meg a vádlott terhére, hiszen a törvényi definíció szerint üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres hasznoszerzésre törekszik. A megfogalmazásból kiolvasható, hogy a hasznoszerzésre törekvés is megalapozza az üzletszerű elkövetést, tekintet nélkül arra, hogy tényleges hasznoszerzés bekövetkezett-e. A fentiekre figyelemmel mellőzni kellett az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából azokat a megállapításokat, amelyek az okozott vagyoni hátrány összecszerű bekövetkeztére vonatkoznak, mert e tekintetben az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása és az arra vonatkozó indokolás egymással részben ellentétes volt. Visszaútal a másodfokú bíróság jelen ítélet [20] pontjának utolsó mondatában írtakra, amely viszont tartalmazza az elsőfokú bíróságnak a vagyoni hátrányra vonatkozó helyes álláspontját. A másodfokú bíróság megállapította ezért, hogy a hasznoszerzési célzattal megvalósított elkövetési magatartásra figyelemmel a továbbiakban nincs jelentősége az okozott vagyoni hátránynak, így az a bűncselekmény minősítése szempontjából is közömbös.

[33] Az elsőfokú bíróság az indokolásában helyesen hívta fel a Kúria Bfv.I.537/2011/5. számú határozatában rögzítetteket, amely szerint a törvényhozó egy tényálláson belül a célzatot és az eredményt is értékelte, így a bűncselekménynek egyazon törvényi tényálláson belül két elkövetési fordulata is van. A kúriai döntés értelmében az első elkövetési fordulattal befejezettként megvalósult bűncselekmény kizárja a második elkövetési fordulat kísérletének megállapíthatóságát. Ugyanakkor amennyiben a cselekmény elkövetése során a törvényi

tényállás mindkét elkövetési fordulata megvalósul, az alaki halmazat közöttük látszólagos, csak az első elkövetési fordulat megállapítására kerülhet sor. Mindezek alapján csupán annyiban szorul pontosításra a törvényszék 235. oldal 5. bekezdésében található, egyébként helyes megállapítása, hogy a – nem bizonyítható összegű - vagyoni hátrányt okozó elkövetési magatartást megelőzi a célzat szerinti minősítés. Erre az alapvetően helyes megállapításra tekintettel nem indokolt az ítéletben szerepeltetni a vagyoni hátrány pontosnak látszó – viszont nem bizonyított - összegét, hiszen korábban a kifejtettek értelmében a bűncselekmény a haszonszerzési célzat meglétével és a bíróság által a történeti tényállásban való szerepeltetésével befejezetté vált, vagyis a vagyoni hátrány összegszerű megjelölésének nincs jelentősége.

[34] Az elsőfokú bíróság döntően helyesen állapította meg, hogy Terhelt1 a tényállás III/1. és III/2. tényállási pontjaiban rögzítettek szerint, azért hozta létre a valóságban nem működő és tényleges gazdasági tevékenységet nem folytató cégeket, hogy azoknak a számláira utalja a büntetendő alapcselekményből származó pénzt. Ez a magatartása az 1978. évi IV. törvény 303. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő pénzmosás büntettének felel meg. Az elsőfokú bíróság az ítéletében csak az iménti törvényhely (3) bekezdését jelölte meg, ugyanakkor a hivatkozott bekezdés b) pontja értelmében – amelyre már helyesen hivatkozott az indokolás 238. oldal 5. és 239. oldal 3. bekezdésében - konkretizálni kellett a pénzmosást megvalósító magatartás mibenlétét. A szóban forgó rendelkezés szerint pénzmosást követ el az is, aki szabadságvesztéssel büntetendő cselekményének elkövetéséből származó dolgot ezen eredetének leplezése céljából a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe. Terhelt1 vádlott azzal a magatartásával, hogy a korábbi büntetendő cselekményéből származó pénzt különböző hamis bankszámlákra utalta, majd azokat a bankszámlákról felvette, megvalósította a fent megjelölt pénzmosás büntettét.

[35] A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság helyesen és hiánytalanul sorolta fel a vádlott javára szóló enyhítő és a terhére értékelendő súlyosító körülményeket. Ezeket lényegét tekintve a valóságos súlyuknak megfelelően értékelte, azonban nyomatékkal merült fel az elsőfokú ítélet meghozatala óta eltelt további egy éves időmúlás az enyhítő körülmények körében. A bűncselekmények elkövetése, valamint a jogerős elbírálás között az időmúlás össztartama így a büntetési tétel felső határát is meghaladja, az immár kilenc év. Nagyobb nyomatékot tulajdonított a másodfokú bíróság a vádlott büntetlen előéletének és kiskorú gyermekes családi állapotának, így az enyhítő körülmények összességében jóval jelentősebbek voltak, mint a vádlott terhére róható súlyosító tényezők. A fentiek tükrében az ítéltábla lehetőséget látott Terhelt1 vádlott vonatkozásában a vele szemben kiszabott szabadságvesztés enyhítésére, ezért a börtönbüntetés mértékét a büntetési tételkeret alsó határában – két évben – határozta meg. Szintén lehetőséget látott a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére, mert úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben a szabadságvesztés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért az 1978. évi IV. törvény 89. § (1) és (3) bekezdéseinek felhívásával a börtönbüntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A közügyektől eltiltás kizárólag végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása mellett alkalmazható, ezért mellőzte e rendelkezést a másodfokú bíróság terhelt1 vel szemben.

[36] A fentiekre is tekintettel az ítéltábla álláspontja szerint az egyéni prevenció érvényre juttatása érdekében – tekintettel a szabadságvesztés felfüggesztésére is - a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés súlyosítása indokolt. Vele szemben ezért az elsőfokon kiszabott pénzbüntetés napi tételszámának érintetlenül hagyása mellett – a vádlott vagyoni,

jövedelmi és életviszonyaihoz mérten – az egynapi tétel összegét 6.000 forintra, így a pénzbüntetés teljes összegét 3.000.000 forintra súlyosította.

[37] A kifejtettek értelmében a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg az elsőfokú ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[38] A másodfokú bíróság a Be. 632. § (4) bekezdése értelmében megállapította, hogy a megismételt eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Budapest, 2021. év június hó 17. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Németh Nándor s.k. előadó bíró, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 22.B.127/2018/78. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.222/2020/17. számú ítéletében írt változtatásokkal a 2021. év június hó 17. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. év június hó 17. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke